

Március 12-én bejelentette a kormány: ez év szeptemberétől egységesen havi kétezer forintos alaptandíjat kötelesek fizetni a felsőoktatási intézményekben tanulók. Rá tíz napra több ezer egyetemista és főiskolás tüntetett ország-szerte. Az egyik szegedi szónok azt mondta a Dugonics téri demonstráción, hogy „addig mennek az utcára, amíg nem lesz megegyezésen alapuló, új döntés: csakis 1996-tól és csakis a felsőoktatás céljaira fizetnek tandíjat; addig és másra egy fillért sem”.

Megegyezés azóta sem született.

Jövő héten ismét utcán lesznek a diákok.

A tandíjról és a felsőoktatási intézmények hallgatóinak nyújtható juttatásokról szóló kormányrendelet július végi megjelenése után a HÖKOSZ (Hallgatói Önkormányzatok Országos Szövetsége) elnöksége megkezdte végeláthatatlan tárgyalási sorozatát. Különböző pártokkal, valamint ifjúsági és szakszervezetekkel egyeztetett. A kultuszminisztérium képviselőivel szinte naponta cseréltek eszmét. Mindeközben javasoltak, követeltek, kritikát írtak. Alkotmánybírókhoz fordultak, határidőt szabtak. Fodor Gábornak többször jelezték: elfogadhatatlannak tartják a tandíjrendeletet, és

● Tanulópénz a felsőoktatásban Utcára vonulnak a diákok

kéri annak mielőbbi módosítását. Mint mondták: elfogadják a tandíjat, ha az valóban pluszpénzeket juttatna a felsőoktatás részére, pluszfőhelyeket teremtené, és javítaná az oktatás személyi és tárgyi feltételeit. Erről azonban szó sincs. Az állam ebben az évben körülbelül egymilliárd forint bevételt vár a tandíjakból, mely összeget a költségvetési hiány pótlására fordítanak. Ezt rögzítették a stabilizációs törvénycsomagban. Ezen változtatni aligha lehet. Fizetni tehát kell, egységesen,

tanulmányi átlagtól függetlenül, kétezer forintot. Fizet a jó és rossz tanuló, a gazdag és szegény diák. Aki nem tud vagy nem akar, az fegyelmileg felelősségre vonható, és végső esetben elbocsátható az alma materből. Kedvező hitelkonstrukció – amiből a hallgatók finanszírozhatnák tanulmányaik költségeit – egyelőre nincs.

Van viszont limit. A rendelet szerint ugyanis az alaptandíj fizetése alól a diákok húsz százaléka kaphat szociális vagy tanulmányi alapon mentességet. A kedvezményezettek körét – melybe beletartozhatnak a köztársasági ösztöndíjasok, doktoranduszok és demonstrátorok is – a hónap végéig kell meghatározniuk az intézményeknek.

Nincs viszont alapjuttatás. Eltörölték ugyanis az alanyi jogon járó 2-2500 forintot, amit eddig a hallgatói normatívából osztottak. A kormányrendelet értelmében a hallgatói juttatásokat pályázati úton, egyéni elbírálás alapján ítélik majd oda az intézmény. A támogatásokról és a diákok által fizetendő

díjakról szóló szabályzatot 1996. január 31-ig kell kidolgozniuk az intézményi tanácsoknak. Ebben tisztázni kell a támogatások jogcímeit, az odaítélés szempontjait, eljárási szabályait és a fizetendő díjak összegét.

A kormányrendeletben szereplő kiegészítő tandíj – ami az alaptandíj négyeszerese lehet – vonatkozásában nemrégiben írtak alá egy ajánlást az MKM, a Rektori és Főigazgatói Konferencia, valamint a HÖKOSZ képviselői. Ebben kéri az intézményeket, hogy a kiegészítő tandíjtól a teljes 1995-96-os tanévben tekintsenek el. A szakemberek szerint az ajánlás nem nyújt garanciát. Ha az intézmények gazdaságilag rászorúlnak a jövőben – szednek kiegészítő tandíjat. A hallgatók szerint Horn Gyula ígérete sem – miszerint jövőre nem emelik az alaptandíj mértékét – életbiztosítás. A HÖKOSZ erre vonatkozóan írásos garanciát kér a kormánytól.

Hogy fizetnek-e majd tanulópénzt a diákok vagy sem, az még a jövő titka. Mindenesetre a HÖKOSZ döntött arról, hogy amíg nem egyeznek meg a kormánnyal, arra szólítják fel a hallgatókat, ne fizessenek tandíjat.

Sz. C. Sz.

● Az a bizonyos húsz százalék

A házigyári lakások jövője

A magyar lakosság több mint húsz százaléka házigyári, paneles épületekben él. Számukra ez egyáltalán nem jelent olyan elkeserítő életviszonyokat, mint azt egyes, a témával foglalkozó szociológusok állítják. Sőt, a házigyári épületekben élők kimondottan kedvelik is ezt az életformát – mondta több éves felméréseire, vizsgálatára hivatkozva Holló Csaba építész, az Építéstudományi Egyesület főtitkárhelyettese Miskolcon, a házigyári lakások jövőjével foglalkozó konferencián.

A tanácskozáson és az azt követő lakossági fórumon a szakértők egyaránt hangsúlyozták, hogy a vizsgálat szerint a paneles lakások akár több száz évre is kulturált életkörülményeket biztosíthatnak, s az eddig lefolytatott igen alapos műszerez vizsgálatok sem jeleztek olyan körülményeket, amelyek veszélyeztetnék a lakások fennmaradását. Ez vonatkozik a paneles épületek legérzékenyebb pontjára, a hegesztéssel összekötött részekre is.

Ma az országban kétféle házigyári technológiával épült lakásban félmillió ember él. A többségüknek a mai gazdasági viszonyok közepette eleve nincs lehetősége más lakások megvásárlására, s nem is foglalkoztatja őket e gondolat, mert nagyobb hányaduk kimondottan ragaszkodik a paneles épületek kényelméhez. A mai vizsgálatok szerint minimálisan még 80 esztendőig biztonságosan számíthatnak is erre. Növelni kellene viszont a lakóterületet, amire kettő, vagy három lakás összevonása révén adódna lehetőség.

Felhívták a figyelmet arra, hogy 10-20 évenként a paneles épületekben sem kerülhető el a víz-, a gáz- és az elektromos vezetékek szinte teljes cseréje. Ez viszont, mint hangsúlyozták, elviselhetetlen anyagi terheket jelent azok számára, akik ilyen lakásokat vásároltak. Ezért fontos, hogy valamilyen formában hosszú távú hitelt kaphassanak erre a célra. (MTI)

Gyorsróból lett újságíró, majd több rangos lap vezető szerkesztője dr. Lőkös Zoltán, aki tegnap este a Hungária Szálló közéleti fórumának vendége volt. A beszélgetés irányát dr. Lévy Endre ügyvédnek, az est házigazdájának kérdései befolyásolták.

A tudatosság és a véletlenszerűség összejárása, hogy a fiatal gyorsróból az 1944-ben elsőként újjászülött magyarországi lap, a Délmagyarország újságírója lett. Az akkori koalíciós időszakban gomba módra szaporodó újságok között is unikumnak számított a jelentős múltú „Délmagyar” – szövege elismerően a szegedi napilapról dr. Lőkös Zoltán. A szerkesztőség munka lépcsőfokain felfelé lépegető újságíró 1952-ben „ellenségnek” kiáltották ki, s utcára tették. „Fájdalmas időszak” után, 1957-ben visszahívták, majd 1960-ban a Délmagyaror-

● Lőkös főszerkesztő:

A „Délmagyar” unikum

szág főszerkesztőjének neveztek ki.

A napi életéről, realitásáról, minél többet elmondani – ez volt a szegedi újság új vezetőjének célja. Ehhez az is hozzá tartozott, hogy „kinyitotta a kapukat”, azaz Lőkös szegedi lapja a legfontosabb országos eseményekről, illetve a szegediek országos teljesítményeiről is beszámolt. „Nagy csapatjáték eredménye” az akkori Délmagyarország. Mégis: eljött az a pillanat, amikor csábítóbbnak tűnt a Magyar Hírlap alapításában főszerkesztő helyettesként részt venni. Ezért aztán dr. Lőkös Zoltán a fővárosba költözött. De – mint mondta – ő a mai napig „Budapestben lakó szegedi”. Több jelentős vállalkozás után jelenleg a legolvasottabb, „hetente egy-

szer megjelenő napilap”, a Vasárnapi Hírek főszerkesztője. Szerkesztőként szinte semmit sem változott: szerinte ma is az a legfontosabb, hogy vezetésével tárgyalgasson, információgazdag újság szülessen.

Az újságcsinálás keretei hazánkban kialakultak. Saját szabadságról beszélni csakis a laptulajdonosok esetében lehet, mert – szegediesen szólva – aki fizet, az pötyögtesen... Az újságírók érdekképviselője gyenge – véli a mai magyar média „nagy örege”. Az újságírást ennek ellenére ma is sokan csillogó szakmának tartják. Ez csak látszat – mondja dr. Lőkös Zoltán –, mert az újságírás: hivatás, az újságírás: életforma.

Ú. I.

● Befejeződtek a magyar-IMF tárgyalások Csúszó leértékelés, visszafogott keresetek

(Folytatás az 1. oldalról.)

A valutaalap delegációja elismeréssel vette tudomásul, hogy a stabilizációs csomag több területen érezhető kedvező hatását a makrogazdaságban. Az előre meghatározott csúszó leértékelés következtetéses érvényesítése, a keresetek visszafogott emelkedése és a költségvetési hiány növekedési ütemének mérséklődése következtében jelentősen javult a magyar gazdaság jövedelmezősége és nemzetközi versenyképessége. Mivel ez párosul a kedvező világpiaci környezeti feltételekkel, így továbbra is biztatóak a növekedési kilátások.

A második félévre javult a fizetési mérleg helyzete is. Lefelekezött a hiány növekedése, a mérleg folyó tételeinek romlása. Ennek ellenére az eladósodás folyamata még mindig nem állt meg. A PM szerint a valutaalap delegációja egyetért a kormánnyal a szándékával, hogy jövőre meg kell áll-

lítani a külső adósságállomány növekedését, kedvezőbb fizetési mérleg-egyenlegre van szükség, és ezzel összhangban javítani kell a költségvetés pozícióját. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha további érdemi lépések történnek az államháztartás kiadásainak csökkentésére, és ezen belül elsősorban a társadalombiztosítás rendszerének átalakítására. Az államháztartás reformjának fontos eleme a kincstár létrehozása. A delegáció nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a kormány privatizációs programja maradéktalanul megvalósuljon.

A tájékoztatás szerint a valutaalap delegációja az államháztartási reformra vonatkozó elképzelésekkel, valamint a kormány hároméves gazdasági programjának céljaival általánosságban egyetért. A tárgyalások nem zárultak le, azok a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank éves közgyűlésén, októberben Washingtonban tovább folytatódnak. (MTI)

● Legyen vagy ne legyen?

Vita a munkakönyv intézményéről

Ellenezte a munkaügyi igazolólap, a munkavállalói igazolvány, illetve a munkakönyv napló bevezetését a munkaadói oldal az Érdekegyeztető Tanács bér- és munkaügyi bizottságának keddi ülésén. Inkább azt szorgalmazták, hogy korszerűsített formában ismét munkakönyv kövesse a dolgozók munkahelyváltozásait.

Az érdekegyeztető fórum munkavállalói oldala elfogadta a nyilvántartást kor-

szersítót kormányzati javaslatot, de elképzelhetőnek tartották a munkakönyv intézményének visszaállítását is. A kormányzati oldal azzal érvelt: a munkakönyv visszaállítása, az országos nyilvántartás, igen sokba kerülne.

Ugyanakkor a munkakönyvvel korábban is sokan visszaéltek, voltak, akik több munkakönyvet is kiváltottak, illetve hamisították ezt a dokumentumot. (MTI)

● A műszaki iroda régi-új vezetője Profi ügyintézők kellenek

Nagypál Miklós a műszaki iroda régi-új vezetője lassan harminc éve dolgozik a városban. A tervosztálytól kezdett, később ennek egyik csoportjából lett a beruházási vállalat, '86-ig ott tevékenykedett, majd az építési és közlekedési osztályt vezette. Gyakorlatilag az első lakótelepi kapavágástól az utolsóig jelen volt minden csatorna-, épületadásnál. Kilencedik éve ugyan abban az irodában dolgozik.

tisztító, vagy a csatornahálózat bővítése. Nem szerencsés dolog: kissé keveredik a hatósági munka és a gazdasági, de ez a feladatunk.

● **Irodavezetői pályázatban milyen új elképzeléseket vázolt fel a továbbiakra?**

– Itt csak egyet lehet tenni, még szervezettebben dolgozni – magyarázta Nagypál Miklós. – A hatósági munkánál például vigig kell mennie a létrán egy előadóknak, hogy profi ügyintézővé váljon. Kisujjában legyen

minden, ami a szakmához tartozik.

● **Nem sajnálja, hogy az építész mérnökből félig hivatalnok lett?**

– Én, kvázi, főmérnöki szerepet töltök be – mondta az irodavezető. – Egy-egy olyan program, mint a harmadik körút építése volt, nagyon megnehezíti a mindennapi munkát, de aztán örömmel van benne. Tíz éven keresztül nem tudtuk elhárítani az illetékesekkel, hogy nagyon kell ez a városnak. A sokrétű feladatkörhöz azért a

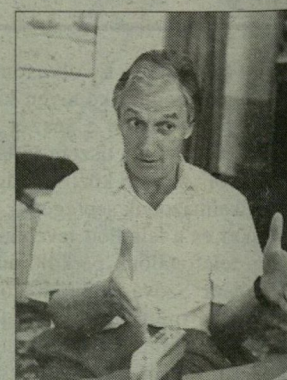
fejlesztések, a tervezetetések, a tervellenőrzések, kivitelezés-ellenőrzések is hozzátartoznak. Ez pedig keményen a szakmát jelenti. Ez tartja bennünk a lelket. Természetesen az ember a sikerért is hajt.

● **Nyolc éve vezeti az osztályt, az irodát. Az elmúlt időszakból mit tart nagy eredménynek, amely Szegeden megvalósult?**

– Ebben az időszakban túl nagy beruházások nem voltak, a harmadik körutat már említettem. Ami végül is nagy eredmény: belefogtunk egy csatornaépítés öngerjesztő, társulati formában történő megvalósításához. Ez jelentős lépés volt, mert kimozdult a holtpontonról a csatornafejlesztés, 2800 ingatlant bekapcsoltunk.

● **Mi az, amivel adós a város önmagának?**

– Úgy érzem, lemaradtunk a kerékpárút építésé-

Nagypál Miklós
(Fotó: Schmidt Andrea)

ben. Csak akkor tudjuk a szegediek nyeregbe ültetni, ha utat is biztosítunk hozzá. Olyan parkolási rendszert gondolunk bevezetni, amely mindenkinek a megelégedésére szolgál majd és a város bevétele is meglesz belőle.

● **Milyen vezetői szemlében óhajtja irányítani a műszaki irodát?**

– Minden ügyfelet egyformán kezelünk – szövegezte le Nagypál Miklós. – Megszűnt, hogy úgynevezett „kijáró emberek” kopogjanak és az ügy gyorsabb elintézését kérik. Ne járjon senki a hatóság nyakára. Igyekezzünk határidőn belül, gyorsan, szakszerűen dolgozni.

V. Fekete Sándor

SZETIKETT

GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK VEZETŐI, FIGYELEM!

A munkáltató által nyújtott természetbeni étkezési hozzájárulás továbbra is személyijövedelemadó- és tb-járadékmentes. Ennek legpraktikusabb eszköze Szegeden

a **SZETIKETT** étkezési jegy,

amit már több mint 270 gazdálkodó szervezet használt.

• **Felhasználható:**

55 élelmiszerboltban és diszkontban
30 vendéglátóhelyen

Kérjen tájékoztatást a SZETIKETT KFT. irodájában.
Szeged, Kossuth L. sgt. 10–12. I. emelet,
vagy a 324-240 telefonon.

Pénztár nyitva tartás: munkanapokon 8–14 óráig
Azok a cégek, amelyek dolgozóikra is gondolnak,
SZETIKETT-et használnak!